

The Sixth
Conference
on Human
Resources
Development

ششمین
کنفرانس
توسعه
منابع
انسانی

۱۱ و ۱۲ مرداد ۸۹

موسسه مطالعات بهره‌وری و منابع انسانی

سازمان گسترش و نوسازی منابع ایران

www.IPHRD.org

Institute for Productivity and Human Resource Development

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بررسی رابطه میان رفتار شهروندی سازمانی با تعهد
سازمانی و میل به ماندن در شغل در میان کارکنان
شرکت اتومبیل سازی سایپا

نویسندگان

دکتر حمیدرضا عریضی، مریم محمدی، صولت امیری

❖ رفتار شهروندی سازمانی (Organizational Citizenship Behavior (OCB))

- تعریف شهروندی
- مفهوم رفتار شهروندی سازمانی (رفتار فرانقشی، رفتار موافق اجتماعی (چین، 2008))
- تعریف بتمن و ارگان (1987)، باو، پروین، بتی و شیو (2009)
- تعریف داین (1995)
- تعریف آلن، بارنالد، راش و رازل (2009)
- نظریه زیربنایی رفتار شهروندی سازمانی
- تاریخچه رفتار شهروندی سازمانی در داخل و خارج

زیر مقیاس های رفتار شهروندی سازمانی

داین، گراهام و دینش (۱۹۹۴)

پودساکف و همکاران (۱۹۹۰)

وفاداری

نوع دوستی

حرف شنوی

وظیفه شناسی

مشارکت
اجتماعی

ادب و مهربانی

مشارکت
حمایتی

مردانگی

مشارکت کنشی

فضیلت مدنی

- مفهوم تعهد سازمانی Organizational Commitment
- زیر مقیاس های تعهد سازمانی از دیدگاه آلن و می یر (1990)
- تعهد عاطفی
- تعهد مستمر
- تعهد هنجاری (ارسنر - هرشفیلد و گالین اسکای، 2008؛ جوو، 2008)
- تمایل به ماندن در شغل

زیرمقیاس های OCB

زیرمقیاس های تعهد سازمانی

اهداف پژوهش

- بررسی نقش زیر مقیاس های رفتار شهروندی سازمانی در افزایش تعهد سازمانی و تمایل به ماندن در شغل
- بررسی همزمان میل به ماندن در شغل، تعهد سازمانی و رفتار شهروندی سازمانی

یافته‌های پژوهش

پایایی متغیرهای مورد بررسی (رفتار شهروندی سازمانی، تعهد سازمانی و تمایل به ماندن در شغل)

پایایی کرومباخ	انحراف معیار	میانگین	زیر مقیاس	مقیاس
0/781	2/97233	18/5595	وظیفه شناسی	رفتار شهروندی سازمانی
0/706	2/472119	19/2164	مهربانی	
0/746	1/50203	10/0632	نوع دوستی	
0/556	2/82817	21/6748	مردانگی	
0/830	3/00980	19/0833	خوش خویی	
0/681	4/37637	28/1183	وفاداری	
0/753	3/37134	34/6824	پیروی از مقررات	
0/707	1/69493	14/9943	مشارکت اجتماعی	تعهد سازمانی
0/675	4/14025	25/7616	مشارکت حمایتی	
0/610	1/98020	15/9940	مشارکت کنشی	
0/704	5/61347	28/1166	تعهد عاطفی	
0/709	4/78848	26/5928	تعهد مستمر	
0/745	3/96291	24/9295	تعهد تکلیفی	تمایل به ماندن به ماندن
0/626	3/96291	24/9295	تمایل به ماندن در شغل	

حداقل و حداکثر متغیرها به همراه میانگین و انحراف معیار

متغیر	تعداد	حداقل امتیاز	حداکثر امتیاز	میانگین	انحراف معیار
وظیفه شناسی	168	9	25	18/5595	2/97233
مهربانی	171	12	25	19/2164	2/47219
نوع دوستی	174	6	15	10/0632	1/50203
مردانگی	163	13	29	21/6748	2/82817
خوش خویی	168	11	25	19/0833	3/00980
وفاداری	169	16	50	28/1183	3/37134
پیروی از مقررات	170	26	45	34/6824	3/37134
مشارکت اجتماعی	174	11	35	25/7616	14/9943
مشارکت حمایتی	172	11	35	25/7616	4/14025
مشارکت کنشی	166	10	21	15/9940	2/89274
تعهد عاطفی	163	11	40	28/1166	5/61347
تعهد مستمر	167	12	37	26/5928	4/78848
تعهد تکلیفی	156	10	37	24/9295	3/96291
تمایل به ماندن	168	7	16	11/4345	1/31158

پیش بینی زیر مقیاس های رفتار شهروندی سازمانی با توجه به تعهد عاطفی

شاخص/گام	R	R ²	مجموع مربع	معنی داری	F	B	بتا	خطای استاندارد	t	معنی داری	tolerance	vif
مشارکت حمایتی	0/602	0/362	1570/132	0/001	78/896	0/813	0/602	0/092	8/882	0/001	1/000	1/000
مشارکت حمایتی مردانگی	0/629	0/395	1713/814	0/001	0/090	0/099	0/514	0/099	7/003	0/001	0/813	1/231
							0/202	0/148	2/750	0/007	0/813	1/231
مشارکت حمایتی مردانگی پیروی از مقررات	0/643	0/413	1791/290	0/001	32/141	0/100	0/486	0/100	6/574	0/001	0/784	1/276
							0/174	0/148	2/352	0/020	0/784	1/275
							0/142	0/112	2/042	0/043	0/887	1/128
مشارکت حمایتی مردانگی پیروی از مقررات نوع دوستی	0/655	0/430	1862/771	0/001	25/603	0/659	0/487	0/659	6/663	0/001	0/784	1/276
							0/198	0/398	2/673	0/008	0/763	1/311
							0/140	0/225	2/032	0/044	0/886	1/128
							-0/131	-0/500	-1/982	0/049	0/965	1/036

پیش بینی زیر مقیاس های رفتار شهروندی سازمانی با توجه به تعهد مستمر

Vif	tolerance	معنی داری	t	خطای استاندار د	بتا	B	F	معنی داری	مجموع مربع	R ²	R	شاخص / گام
1/000	1/000	0/001	9/450	0/076	0/624	0/714	89/294	0/001	1243/874	0/389	0/624	مشارکت حمایتی
1/616	0/691	0/001	5/790	0/093	0/473	0/541	51/690	0/001	1362/350	0/427	0/653	مشارکت حمایتی
1/616	0/619	0/003	2/998	0/094	0/245	0/281						وفاداری
1/827	0/547	0/001	4/798	0/098	0/411	0/470	36/806	0/001	1419/732	0/444	0/667	مشارکت حمایتی
1/632	0/613	0/006	2/817	0/093	0/228	0/262						وفاداری
1/295	0/772	0/036	2/113	0/135	0/153	0/286						مهربانی
1/867	0/536	0/001	5/159	0/098	0/440	0/504	29/793	0/001	1485/914	0/465	0/682	مشارکت حمایتی
1/667	0/600	0/002	3/166	0/093	0/255	0/293						وفاداری
1/302	0/768	0/022	2/309	0/134	0/165	0/308						مهربانی
1/157	0/864	0/023	-2/304	0/165	-0/155	0/380						مشارکت کنشی

پیش بینی زیر مقیاس های رفتار شهروندی سازمانی با توجه به تعهد هنجاری

شاخص/گام	R	R ²	مجموع مربع	معنی داری	F	B	بتا	خطای استاندارد	t	معنی داری	tolerance	vif
مشارکت حمایتی	0/351	0/123	250/533	0/001	197/071	0/324	0/351	0/074	4/367	0/001	1/000	1/000
مشارکت حمایتی پیروی از مقررات	0/395	0/156	317/202	0/001	12/449	0/276	0/299	0/076	3/630	0/001	0/924	1/083
						0/231	0/188	0/093	2/288	0/24.	0/924	1/083

پیش بینی زیر مقیاس های رفتار شهروندی سازمانی با توجه میل به ماندن

شاخص / گام	R	R ²	مجموع مربع	معنی داری	F	B	بنای خطای استاندارد	t	معنی داری	tolerance	vif
مشارکت حمایتی	0/180	0/032	7/711	0/030	4/789	0/056	0/180	2/188	0/030	1/000	1/000

بحث و نتیجه گیری

- توضیح نتایج بدست آمده از یافته های پژوهش
- کاربرد های پژوهش
- پیشنهادات

فردا

امروز

دیروز